

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Daniely Menclové ve věci

žalobce: **S. M. N.**, narozený X,
státní příslušník X,
bytem X,
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Císařem,
sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2,

proti
žalované: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 12. 2019, č. j. MV-154598-4/SO-2019,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 12. 2019, č. j. MV-154598-4/SO-2019 (dále též jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 3. 8. 2019, č. j. OAM-2352-32/DP-2019 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

neprodloužena platnost povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 v návaznosti na § 35 odst. 3, v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Současně se žalobce domáhal přiznání náhrady nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobce v podané žalobě konstatoval, že žalovaná porušila zásadním způsobem své povinnosti odvolacího správního orgánu, její rozhodnutí odporuje požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Zároveň byl přesvědčen, že žalovaná opomenula zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 správního řádu. Při vydání rozhodnutí byla rovněž zásadním způsobem porušena ustanovení definující podmínky pro výkon činností správních orgánů, a to § 2 odst. 3 a 4 správního řádu.
3. Žalobce předně namítá, že žalovaná nevypořádala řádným způsobem uplatněné odvolací námítky. Žalobce v tomto ohledu namítá nesprávnost závěrů správních orgánů. Správní orgány konstatovaly, že žalobce doložil v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně na místo obchodního dokumentu listinu dokládající pracovní právní vztah. Usoudily tak, že žalobce je na území nelegálně zaměstnán, v čemž shledaly jinou závažnou překážku pobytu na území. Žalobce však okamžitě doložil další doklady, z nichž plynulo, že pracovní právní dokument byl doložen omylem, neboť žalobce neovládá zcela český jazyk, avšak úmyslem stran bylo spolupracovat na obchodní bázi, což deklarovaly následně doloženými dokumenty, kterými byl jednak pracovní vztah zrušen ke dni uzavření, tedy ani nevznikl, a zejména pak uzavřely smlouvu o obchodní spolupráci, na jejímž základě následně spolupracovaly. Správní orgány však nedostatečně zkoumaly, co bylo důvodem pro chybu v předložených dokumentech a zda prostým uzavřením nesprávné dohody skutečně mohlo dojít k tak závažnému následku, který zakládá překážku pobytu na území. Účastník řízení je tak přesvědčen, že správní orgán se vůbec nezabývá otázkou, zda uvedená skutečnost může být na překážku pobytu účastníka řízení a založit důvod pro nevydání jiného pobytového oprávnění. Přestože žalobce část povolené doby pobytu nevykonával svou činnost, je třeba posoudit, zda tento fakt brání žalobci ve vydání povolení k pobytu. Ohledně této otázky poukázal žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 80/2011, č. j. 3 As 15/2012 -29 a č. j. 9 As 80/2011 – 69.
4. Žalobce dále žalovanému vytýká, že směšuje dva různé důvody (důvod pro zrušení víza a pro nevydání povolení k pobytu), kdy se jedná svou podstatou o důvody zcela odlišné. Tyto dva instituty nelze směšovat a správní orgán si musí vybrat, zda má za to, že nevydává povolení k pobytu s ohledem na existenci jiné závažné překážky pobytu na území nebo zda vidí problém v tom, že účastník řízení neplní účel pobytu. Žalobce má za to, že jinou překážku pobytu na území nelze považovat za neplnění účelu pobytu, neboť v tomto případě se jedná o samostatný důvod pro nevyhovění této žádosti.
5. Žalobce vytýkal dále správním orgánům, že se nezabývaly otázkou přiměřenosti napadeného rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu, resp. že neučinily nic pro to, aby zjistily okolnosti podstatné pro takové posouzení. Zcela ignorovaly vazby

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobce, které má na území České republiky vybudované. Žalobce žil vždy legálně na území České republiky a v takovém životě by chtěl pokračovat nadále. To však nebude možné, pokud nemá na území ČR povolen legální pobyt. V této skutečnosti shledává žalobce nepřiměřený zásah do svého soukromého života.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, kterou považuje za nedůvodnou. Pokud jde o skutkový stav a průběh správního řízení, odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí s tím, že v něm vypořádala veškeré námitky žalobce, které jsou obsahově shodné jako v předmětné žalobě. Poukázala na to, že krom žalobcem zmíněné dohody o provedení práce byly současně doloženy i výplatní listy. Jestliže byla žalobci na základě dohody vyplácena mzda, pak byla dohoda naplněna a nemohlo dojít k jejímu uzavření omylem. Rovněž je nedůvodná námitka žalobce, že nebyla zkoumána přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce. Oba správní orgány se touto přiměřeností zabývaly, avšak vycházely z podkladů, které měly k dispozici, přičemž žalobce setrval pouze na obecných tvrzeních.

Jednání soudu

7. Při jednání soudu žalobce setrval na svých žalobních námitkách, především pak zdůraznil svůj nesouhlas se závěrem žalované o jeho nelegálním zaměstnaneckém poměru u zaměstnavatele A. R. Předloženými doklady pouze chtěl doložit podnikatelskou spolupráci mezi ním a A. R. a množství odpracovaných hodin, přičemž pouze využili nevhodný způsob. Jako důkaz k tomuto tvrzení navrhl společně prohlášení jeho a A. R. ze dne 28. 2. 2020. Zdůraznil, že nikdy nebyl zaměstnán, a jestliže správní orgány vycházely pouze z omylu předložených listin a s ohledem na zjevné pochybnosti nepřistoupily k dokazování směřujícímu k prokázání skutečnosti o vzniku pracovního poměru, pak nedostatečně zjistily skutečný stav věci. Žalobce proto navrhl, aby soud provedl důkaz jeho účastnickým výslechem.
8. Žalovaná se k jednání soudu omluvila a vyslovila souhlas s tím, aby bylo ve věci jednáno v její nepřítomnosti. I ona setrvala na svých stanoviscích.

Posouzení věci soudem

9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během 30 denní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ustanovení § 172 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

10. Žaloba byla shledána nedůvodnou.

11. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Žalobci bylo opakovaně vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, naposledy s platností od 1. 3. 2017 do 28. 2. 2019. Žalobci bylo vydáno živnostenské oprávnění s dobou platnosti do 31. 8. 2019. Předmět jeho podnikání bylo výroba, obchod a služby neuvedené v příloze 1-3 živnostenského zákona; obory činnosti – zprostředkování obchodu a služeb, údržba motorových vozidel a jejich příslušenství, pronájem a půjčování movitých věcí, překladatelská a tlumočnická činnost, služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy, a provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu. Dne 31. 1. 2019 podal žalobce u správního orgánu prvního stupně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Na základě výzvy správního orgánu prvního stupně doložil žalobce mj. dohodu o provedení práce, uzavřenou mezi žalobcem jako zaměstnancem a A. R. jako zaměstnavatelem, na jejímž základě měl žalobce pro zaměstnavatele vykonávat v době od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 dle potřeb práci pomocného kuchaře za odměnu ve výši 100 Kč za hodinu, celkem 9 990 Kč měsíčně. Současně předložil výplatní listy zaměstnance, na jejichž základě mu byla zaměstnavatelem v měsících leden – květen 2019 vyplácena hrubá mzda 9 990 Kč, po odečtení daně čistá mzda ve výši 8 492 Kč. Tyto doklady zaslal žalobce správnímu orgánu prvního stupně s průvodním dopisem, v němž výslovně uvedl, že předkládá (mj.) pracovní smlouvu od 1. 1. 2019 a mzdové listy. Současně doložil faktury za 1. pololetí roku 2019, z nichž vyplývá, že pro stejnou osobu, tedy A. R. prováděl na základě smlouvy o provedení díla údržbové stavební a úklidové práce na nemovitosti v X, přičemž za každý jednotlivý měsíc uvedeného období účtoval 20 000 Kč. V průběhu řízení pak žalobce doložil další listiny, a to dohodu o zrušení dohody o provedení práce ze dne 1. 1. 2019 a dohodu o sdružení dvou fyzických osob ze dne 1. 1. 2019, uzavřenou mezi týmiž subjekty (tedy mezi žalobcem a A. R.), jejímž předmětem bylo společné podnikání ve věci veřejného stravování. Strany se v této dohodě dohodly, že se na veškerých příjmech a výdajích budou podílet rovným dílem. Jak vyplývá z protokolu ze dne 30. 7. 2019, žalobce se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí.
12. Správní orgán prvního stupně vydal dne 3. 8. 2019, č. j. OAM-2352-32/DP-2019, rozhodnutí. Jím zamítl žádost žalobce a platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a odst. 3 v návaznosti na § 35 odst. 3, v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců neprodloužil, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Při svém rozhodnutí vycházel správní orgán prvního stupně ze zjištění, že žalobce, který získal povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, byl současně zaměstnán, a to bez platného povolení k zaměstnání. Zhodnotil veškeré žalobcem předložené důkazy a konstatoval, že z nich plyne, že žalobce vykonával pro zaměstnavatele A. R. nejméně 5 měsíců práci pomocného kuchaře. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že výkon závislé práce cizincem bez potřebného povolení k zaměstnání je výkonem nelegální práce a učinil závěr, že výkon nelegální práce tvoří závažnou překážku v dalším pobytu žalobce na území České republiky. Správní orgán rovněž posuzoval přiměřenost svého rozhodnutí z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života žalobce (str. 5 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně). Vzal v úvahu jeho rodinné poměry (žalobce je ženatý, jeho 4 děti a manželka žijí ve X a ani jeho rodiče a sourozenci nežijí na území České republiky), jakož i délku pobytu žalobce na území České republiky (od roku 2014), přihlédl k veřejnému zájmu ve vztahu k výkonu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nelegální práce žalobce a porušení vnitrostátních zákonů, a shledal, že s ohledem na veškeré skutečnosti není jeho rozhodnutí nepřiměřené.

13. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání, přičemž jeho odvolací argumentace byla totožná s argumentací, obsaženou v žalobě a uvedenou pod body 2 – 5 tohoto rozsudku. Především nesouhlasil se závěrem správního orgánu prvního stupně o tom, že se dopustil výkonu nelegální práce, neboť na území České republiky standardně podnikal ve sdružení se svým obchodním partnerem, přičemž nesprávně uzavřenou dohodu anulovali a uzavřeli novou a správnou. K této skutečnosti však správní orgán prvního stupně nepřihlédl.
14. Žalovaná odvolání žalobce odmítla a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila. S podrobným odůvodněním, které bude uvedeno níže, se ztotožnila se závěry správního orgánu prvního stupně ohledně výkonu nelegální práce žalobcem, a za podpory judikatury správních soudů i ona shledala, že výkon nelegální práce zakládá jinou závažnou překážku pobytu cizince na území České republiky, přičemž správní orgán prvního stupně na danou věc aplikoval správná ustanovení zákona, a rovněž se dostatečně zabýval přiměřeností svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce za situace, když žalobce žádné skutečnosti, které by mohly založit nepřiměřenost rozhodnutí, netvrdil a ani nedoložil. Poukázala na to, že žalobcem v odvolání tvrzené skutečnosti o jeho vztazích na území České republiky („žije již více než 10 let na území ČR a spolu s ním zde žije celá rodina včetně manžela, potomka a sekundární rodiny“) se zcela míjí s obsahem spisu.
15. Soud se nejprve zabýval nepřezkoumatelností žalobou napadeného rozhodnutí, kterou žalobce v žalobě uplatnil námitkou, že se žalovaná řádně nevypořádala se všemi odvolacími námitkami, a to konkrétně s námitkou, že prosté uzavření nesprávné dohody nemohlo mít za následek překážku pobytu žalobce na území ČR.
16. Soud prostudoval žalobou napadené rozhodnutí a shledal, že žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve podrobně zrekapitulovala dosavadní průběh správního řízení, následně shrnula odvolací námitky žalobce uplatněné v doplnění blanketního odvolání ze dne 24. 10. 2019, a s těmito námitkami se náležitě vypořádala. S konkrétní, výše uvedenou námitkou, tak učinila na str. 5 – 7 napadeného rozhodnutí. Po posouzení dokladů, které žalobce předložil ke své žádosti v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně, a po prověření postupu správního orgánu prvního stupně dospěla žalovaná k závěru, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a podané odvolání není důvodné. Konstatovala, že žalobcem dodatečně předložené dohody - dohoda o zrušení dohody o provedení práce uzavřená současně s dohodou o sdružení dvou fyzických osob - byly antedatované (uzavřené zpětně poté, co si žalobce uvědomil své pochybení) a účelově uzavřené. K danému předešlela zcela jasnou a konkrétní argumentaci, když poukázala na výplatní listy žalobce, z nichž plyne, že dohoda o provedení práce byla naplněna (tudíž nešlo o „prosté uzavření nesprávné dohody“), když žalobci byla vyplácena mzda, z níž byla odvedena daň, a žalobcem bylo potvrzeno jejich převzetí. Žalovaná rovněž přihlédla ke skutečnosti, že žalobce vykonával pro zaměstnavatele činnost, ke které ani nemá živnostenské oprávnění (hostinská činnost), a proto ji nemůže vykonávat jako osoba samostatně výdělečně činná. Žalovaná podezření z výkonu nelegální práce žalobcem zasadila rovněž do kontextu ohrožení veřejného pořádku a poměřovala jeho intenzitu. Zdůraznila, že žalobce takto nelegálně pracoval 5 měsíců, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

tudíž se nejedná o krátkodobý a jednorázový exces, nýbrž o činnost vykazující dlouhodobý charakter.

O závažnosti jednání v rozporu s veřejným zájmem na dodržování právních předpisů na poli zaměstnanosti svědčí i fakt, že výkon zaměstnání bez povolení k zaměstnání je důvodem pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění cizince dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců. Již samotný charakter dohody (o provedení práce) vylučoval vydání povolení k zaměstnání, neboť takové lze vydat pouze na základě předložené pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti. Námitka žalobce, že se žalovaná nezabývala dodatečně předloženými dohodami a jeho vysvětlením o omylu při předložení dohody o provedení práce, nebyla tedy shledána důvodnou. Žalovaná rovněž náležitě zdůvodnila, že výkon činnosti na základě dohody o provedení práce je třeba považovat za výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bod 2 zákona č. 435/2004 Sb., za aplikace rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2017, č. j. 11 A 168/2017-47, konstatovala, že výkon nelegální práce je třeba vnímat jako jednání, které naplňuje znaky porušování právních předpisů České republiky nebo jejich obcházení, a takové jednání je třeba hodnotit jako zjištění jiné závažné překážky pobytu cizince na území České republiky. Z uvedeného je proto třeba uzavřít, že žalovaná nabídla pro své rozhodnutí zcela dostatečnou argumentaci, na níž srozumitelně a logicky navázala při posouzení podstaty projednávané věci, přičemž z napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, proč rozhodla tak, jak je uvedeno v jeho výroku.

17. Soud se s uvedenými závěry žalované zcela ztotožňuje a při posuzování dalších námitek žalobce vycházel i on ze zjištění, že žalobce vykonával jako zaměstnanec bez potřebného povolení minimálně po dobu 5 měsíců práci pomocného kuchaře, a to na základě dohody o provedení práce, že následně doložené dohody (dohoda o zrušení dohody o provedení práce a dohoda o sdružení dvou fyzických osob) s datem shodným jako datum uzavření dohody o provedení práce (1. 1. 2019) byly předloženy zcela účelově, a že tuto činnost žalobce je třeba posuzovat jako výkon nelegální práce. O účelovosti dodatečně vytvořených dohod svědčí především předložené výplatní listy žalobce za měsíce leden, únor, březen, duben a květen 2019. Pokud by si totiž bezprostředně po uzavření dohody o provedení práce její strany uvědomily, že nelze takovou dohodu uzavřít a bezprostředně poté tuto zrušily a uzavřely smlouvu novou, která může optikou zákona obstát, pak by bylo v rozporu s logikou, aby A. R. vyplácel žalobci po dobu dalších 5ti měsíců mzdu a ten tuto přijímal namísto toho, aby došlo k naplnění dohody o sdružení dvou fyzických osob, tedy k dělení příjmů z podnikatelské činnosti v rozsahu 50 % pro každého z podnikatelů. Navíc výše vyplácené mzdy zcela koresponduje s výší mzdy sjednané práce v dohodě o provedení práce. Nadto nelze přehlédnout, že žalobce předložil správním orgánům i faktury, jimiž fakturoval cenu prací, jejich výkon mu umožňovalo i vydané živnostenské oprávnění. Jestliže žalobce na jedné straně fakturoval jako živnostník práce, které mohl vykonávat na základě živnostenského povolení a na straně druhé pro výkon práce, které jako živnostník na základě živnostenského povolení provádět nemohl, uzavřel dohodu o provedení práce, pak rozhodně nelze uvěřit jeho tvrzení, že dohodu o provedení práce uzavřel omylem z nedostatečné znalosti českého jazyka.
18. Soud se dále zabýval důvodností žalobcovy námitky o nesprávné aplikaci právních norem, a ve vztahu k této námitce i stěžejní otázkou pro posouzení správnosti rozhodnutí žalované, a to zda zjištění o výkonu nelegální práce žalobce představuje jinou závažnou překážku jeho pobytu na území České republiky ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců či nikoli.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

19. Zákon o pobytu cizinců ve svém § 44a odst. 1 a odst. 3 umožňuje dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu opakovaně prodloužit, a to na základě písemné žádosti s tím, že na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 55 odst. 1 a 2 vztahují obdobně.
20. Právě § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, na který odkazuje ust. § 44a odst. 3 zákona stanoví, že dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).
21. Mezi důvody pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza zahrnuje § 37 v odst. 2 zákona o pobytu cizinců i ty důvody, které jsou uvedeny v § 56 odst. 1 písm. a), c), d), g), h) a j) až l) nebo v § 56 odst. 2.
22. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců stanoví, že ministerstvo cizinci neudělí dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.
23. Citovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců, zejména pak § 37, byla změněna jeho novelou, provedenou zákonem č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a účinnou od 15. 8. 2017. Touto změnou byla zpřesněna pravidla § 37 zákona o pobytu cizinců tak, aby bylo zřejmé, že důvodem zrušení nebo neprodloužení oprávnění k pobytu je i neplnění účelu na území České republiky. Proto bylo v § 37 odst. 2 písm. b) formou odkazu stanoveno, že důvodem pro zrušení platnosti dlouhodobého víza jsou i některé taxativně vyjmenované důvody pro neudělení dlouhodobého víza upravené v § 56 a v důvodové zprávě k zák. č. 222/2017 Sb. bylo výslovně uvedeno, že se zde nepoužijí tedy ty důvody pro neudělení dlouhodobého víza, které jsou již samostatně upraveny v § 37 anebo by jejich aplikace ve vztahu ke zrušení platnosti víza byla nelogická. Přitom je třeba vzít v potaz, že důvody uvedené v § 37 se aplikují i jako důvody pro neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Touto změnou byly současně odstraněny dosavadní nejasnosti (byť judikaturou soudů již objasněné) ohledně toho, zda je důvodem pro zrušení platnosti víza (popř. povolení k pobytu) nejen skutečnost, že cizinec přestal splňovat pozitivní podmínky pro udělení víza, ale též ty negativní vyjádřené v § 56 zákona o pobytu cizinců. S ohledem na navržené doplnění § 56 zákona o pobytu cizinců a související odkaz § 37 na toto ustanovení je zřejmé, že důvodem pro zrušení platnosti víza je i skutečnost, že cizinec již nesplňuje podmínky pro udělení víza (včetně těch negativních vyjádřených v § 56).
24. Správní orgány obou stupňů posoudily nelegální činnost žalobce jako závažnou překážku jeho pobytu na území České republiky. Důvodem pro zamítnutí jeho žádosti o prodloužení pobytu tedy nebylo neplnění jeho účelu. Jestliže žalovaná i správní orgán prvního stupně posoudily výkon nelegální práce žalobce jako jinou závažnou překážku jeho pobytu na území a aplikovaly postupně při posouzení žádosti žalobce o prodloužení dlouhodobého pobytu výše uvedená ustanovení, pak nelze jejich právnímu posouzení ničeho vytknout. Rozhodnutí žalované tedy není postiženo nezákonností v důsledku nesprávné aplikace právní normy.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

25. Ohledně stěžejní otázky, zda výkon nelegální práce žalobce představuje jinou závažnou překážku jeho pobytu, se soud ztotožňuje se závěrem správních orgánů, že i s ohledem na ostatní okolnosti případu byla skutková podstata uvedená v § 56 odst. 1 písm. j) naplněna.
26. Ustanovení § 5 písm. e) bod 2 zákona o zaměstnanosti definuje nelegální práci jako práci vykonávanou cizincem v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou vydanými podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo bez některé z těchto karet.
27. Zjištěná činnost naplňující znaky nelegální práce podle posledně citovaného § 5 písm. e) bodu 2 zákona o zaměstnanosti může představovat jinou závažnou překážku pobytu cizince na území České republiky. Je však nutné, aby konkrétní okolnosti nasvědčovaly takové intenzitě případného porušení pravidel o zaměstnanosti, resp. intenzitě porušení veřejného zájmu na ochraně pracovního trhu, která by ospravedlňovala aplikaci závažných překážek bránících dalšímu pobytu cizince na území (srov. např. rozsudek ze dne 8. 8. 2019, 9 Azs 192/2019 – 25, ze dne 23. 10. 2019, č. j. 9 Azs 235/2019 – 33, či ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 Azs 98/2019 – 32).
28. Vodítko, jak intenzitu porušení pravidel o zaměstnanosti hodnotit, poskytl Nejvyšší správní soud správním orgánům ve svých dřívějších rozhodnutích. Podstatné je zejména, zda cizinec mimo výkon nelegální práce plnil či neplnil účel svého pobytu. Soud také potvrdil, že pod pojem jiná závažná překážka lze podřadit situaci, kdy cizinec vykonával závislou práci bez platného povolení k zaměstnání dlouhodobě (rozsudek ze dne 16. 5. 2018, č. j. 10 Azs 197/2017 – 53, ze dne 3. 7. 2018, č. j. 6 Azs 178/2018 – 24, či ze dne 20. 2. 2019, č. j. 6 Azs 7/2019 – 19). Správní orgán si po řádném zjištění doby, po kterou cizinec nelegální práci vykonával, musí ujasnit poměr nelegální práce cizince ve vztahu k jeho legální činnosti, zejména musí zvážit rozsah práce, kterou cizinec činí legálně, a rozsah práce, kterou činí nelegálně, a to rozsah časový, ale i rozsah odměny, kterou cizinec za obojí získal (rozsudek ze dne 8. 10. 2019, č. j. 10 Azs 250/2019 – 25).
29. Žalovaná, jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí, si byla vědoma toho, že při výkladu tohoto pojmu a jeho aplikaci je třeba vždy přihlížet ke konkrétním skutkovým okolnostem výkonu činností, které by bylo možné označit za nelegální práci. Své zjištění, že žalobce vykonával pro zaměstnavatele činnost, ke které ani nemá živnostenské oprávnění, a tudíž ji nemohl vykonávat jako osoba samostatně výdělečně činná, že se nejednalo o krátkodobou či jednorázovou činnost, ale o výkon práce dlouhodobého charakteru, zasadila do kontextu ohrožení veřejného pořádku. Stejně tak zhodnotila účelovost jednání žalobce, který v průběhu správního řízení předložil antedatované smlouvy, jimiž měl v úmyslu svou nelegální činnosti zastřít. Zdůraznila, že výkon zaměstnání bez povolení k zaměstnání je rovněž důvodem pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění cizince dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona.
30. Soud má za to, že tomuto hodnocení nelegální činnosti z hlediska závažné překážky pobytu žalobce na území České republiky není čeho vytknout. Je však třeba doplnit, že závažnost jednání žalobce spočívající v nelegální činnosti podtrhuje skutečnost, že tato nelegální činnost po dobu 5 měsíců zajišťovala jednu třetinu jeho příjmů, když ze své legální podnikatelské činnosti v uvedeném období získal 20 000 Kč hrubého měsíčně a z nelegální činnosti mu byla vyplácena hrubá mzda 10 000 Kč měsíčně. Žalobce tedy Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

získával finanční prostředky z nelegální činnosti v nezanedbatelné výši. Navíc je třeba podtrhnout, že žalobce vykonával nelegální činnost nikoli omylem (z důvodu nesprávně uzavřené dohody), ale zcela promyšleně, když si musel být vědom toho, že na základě živnostenského oprávnění ji vykonávat nesmí, neboť mu nebylo vydáno živnostenské oprávnění i pro výkon hostinské činnosti, tedy činnosti žalobcem vykonávané nelegálně.

31. Soud se dále zabýval poslední žalobní námitkou, jíž žalobce žalované vytýkal, že se nezabývala otázkou přiměřenosti napadeného rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu, resp. že neučinila nic pro to, aby zjistila okolnosti podstatné pro takové posouzení. Ani tato námitka nebyla shledána důvodnou.
32. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Podle odst. 3 správní orgán posuzuje přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.
33. Posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 – 30, či ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018 – 30). Přiměřenost dopadu rozhodnutí je třeba ke konkrétní námitce posuzovat i v případě žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu (rozsudek ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 – 39, či ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Azs 352/2019 – 33). Tato povinnost vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy. Při posuzování přiměřenosti dopadu není nutné výslovně hodnotit všechna kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců, ale výslovně zohlednit pouze důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (rozsudek ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019 – 37, či ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018 – 36).
34. V daném případě žalobce žádnou konkrétní a relevantní námitku ve správním řízení (a dlužno dodat, že ani v žalobě samotné) o nepřiměřenosti zásahu a porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nevznášel. Přesto se však správní orgány touto otázkou ve vztahu ke zjištěnému skutkovému stavu dostatečně zabývaly. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že žalobce je ženatý, jeho 4 děti a manželka žijí ve X a ani jeho rodiče a sourozenci nežijí na území České republiky, a že žalobce žije na území České republiky 5 let. Tyto skutečnosti posoudil z hlediska veřejného zájmu ve vztahu k výkonu nelegální práce žalobce a porušení vnitrostátních zákonů, a učinil závěr, že jeho rozhodnutí není nepřiměřené. Žalovaná pak na tyto závěry správního orgánu prvního stupně odkázala s tím, že žalobce žádné konkrétní skutečnosti netvrdil a neoznačil k nim žádné důkazy. I soud má proto za to, že zásah napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně není nepřiměřený.
35. K žalobcem předloženému listinnému důkazu – prohlášení ze dne 28. 2. 2020 – soud při svém rozhodnutí nepřihlížel, neboť jde o listinu vyhotovenou až po vydání napadeného Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozhodnutí, přičemž soud při přezkoumání rozhodnutí musí vycházet za skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (k tomu srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

36. Soud rovněž neprovedl další žalobcem navrhovaný důkaz, a to výsledkem žalobcova zaměstnavatele A. R. K zamítnutí tohoto návrhu přistoupil proto, že dospěl k závěru, že správními orgány zjištěný skutkový stav věci je pro rozhodnutí dostatečný, a není jej třeba nikterak doplňovat.
37. Protože soud ze všech výše uvedených důvodů vyhodnotil žalobu v mezích žalobních bodů jako nedůvodnou, a tudíž neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, nezbylo, než žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
38. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaná, již nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadovala. Proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 11. ledna 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)